

Stopama znamenitih Zagrepčana

RUTA HR 2

Prezentacija rute

U ovoj turi smo posjetitelje Zagreba htjeli upoznati s nekima od ljudi koji su Zagreb pretvorili u ono što je on sada. Kako je Zagreb jedan relativno malen glavni grad, a Hrvatska je površinski mala zemlja, naučeni smo na to da većina naših posjetitelja ne zna tko je bio Ivan Meštrović, što je to ilirski pokret, zašto imamo stube biskupa Duha, tko je bila dama koja ima svoj kip u Tkalčićevoj ulici i tako dalje. Shodno tomu, posjetitelji koji se odluče za ovu rutu će saznati tko su bili ovi ljudi te zašto se nam tako važni. Ova tura je posebna i zbog još jedne stvari, ona naime uključuje posjet groblju Mirogoju. Dugo smo raspravljali treba li groblje uključiti u rutu jer su neki od sudionika smatrali da posjet groblju neće biti interesantan posjetiteljima. No na kraju smo se odlučili uključiti ga u rutu jer Mirogoj nije obično groblje, posjetom njemu posjetitelj dobiva dobar pregled novije hrvatske povijesti (od kraja 19. stoljeća). Vjerujemo da će nakon ove ture posjetitelji Zagreba dobiti jasniju sliku o našoj povijesti.

Sufinancirano sredstvima
programa Europske unije
Erasmus+

WAYPOINTS

Neboder - Pogled sa 16-og kata	4
Ivan Meštrović na Trgu	4
Kuća Rado	4
Harmica.....	4
Tržnica Dolac – Mliječni odjel.....	5
Marija Jurić Zagorka	5
Katedrala.....	6
Autobus za Mirogoj	6
Institut Ruđer Bošković	7
Mirogoj	7
Ilirci odnosno Ilirski pokret.....	7
Stjepan Radić.....	7
August Šenoa	8
Franjo Tuđman.....	9
Franjo Krežma	9
Autobus za Kaptol.....	9
Kaptol.....	10
Opatovina.....	10
Biskup Duh.....	10
Stube biskupa Duha.....	11
Kamenita vrata.....	11
Ljekarna “K Crnom Orlu”, Kamenita ul. 9	11
Crkva svetog Marka	12
Trg svetog Marka, Radio Zagreb	12
Vatroslav Lisinski	13
Kazalište Amadéo, Demetrova 1	13
Atelijer Meštrović, Mletačka 8	13
Palača Jelačić, Zbirka glazbenih automata Ivana Gerersdorfera, Demetrova 7.....	14
Miroslav Krleža	14

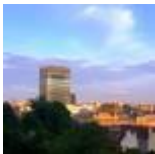
Panorama	Neboder - Pogled sa 16-og kata
     	"Nedavno sam s prijateljicom provela ugodno nedjeljno prijepodne na jednoj od najpoznatijih zagrebačkih znamenitosti, a to je zagrebački Neboder. Pijuću cappuccino i uživajući u pogledu sa 16-og kata još jednom sam spoznala kako živim u predivnom gradu. Živeći i odrastajući zajedno s njim stvorili smo brojne uspomene, a sada su se neke od njih iz naše zajedničke prošlosti počele vraćati. Pogled na Radićevu ulicu podsjetio me je na brojne nedjeljne obiteljske ručkove kada su svi haustori u centru grada, pa tako i naš, odisali mirisima domaćih juha, pohanog ili pečenog mesa te neizostavnih štrudli ili pita". O neboderu: • https://www.zagreb360.hr

Photo	Ivan Meštrović na Trgu
 	Na Trgu bana Jelačića broj 4 nalazi se palača nastala 1907., poznata pod imenom Palača Popović. Ime je dobila po svome vlasniku Fedoru Popoviću koji je bio trgovac. Ako podignete pogled moći ćete vidjeti predivan reljef kojega je napravio Ivan Meštrović. Reljef je visok 5 metara i predstavlja seljake i trgovinu. Seljaci su prikazani kao podsjetnik na kuću koja se nekada nalazila na ovom istom mjestu i u kojoj je bila smještena trgovina žitom, a trgovci kao podsjetnik na činjenicu da je vlasnik, Fedor Popović, trgovac. Ovo je ujedno i prvi Meštrovićev javni spomenik u Zagrebu. Više na sljedećim poveznicama: • http://athena.muio.hr/?object=detail&id=61265 • https://mestrovic.hr/biografija/

Monument	Kuća Rado
 	Na Trgu bana Jelačića na broju 5 izgrađena je 1905. kuća za zubara Eugena Rada u kojoj se nalazio njegov stan i ordinacija s pogledom na Trg. Na zgradi se i danas nalaze kipovi Higije i Asklepija. Više o arhitektonskoj vrijednosti zgrade na: https://licegrada.hr/kuca-rado-kljucno-ostvarenje-hrvatske-arhitekture-secesijskog-modernizma/

Waypoint	Harmica
----------	---------

		Ovaj naziv došao je od mađarske riječi harmincz tj. tridesetnica. U vrijeme kada je Trg nosio ovo ime trgovci koji su ovdje trgovali morali su plaćati porez odnosno trideseti dio vrijednosti robe kojom su trgovali u jednoj kući na današnjem Trgu u kojoj se nalazila carina. I danas možete na sjevernom dijelu Trga vidjeti prolaz koji nosi naziv Harmica. Više na: • https://povijest.hr/nadanasnjidan/harmica-preimenovana-u-jelacicev-trg-1848/
		
		

Provisioning	Tržnica Dolac – Mliječni odjel	
		Kad pored skulpture bana Jelačića prođete kroz prolaz Harmica, ugledate na drugoj strani ulice Pod zidom, iznad ulaza stiješnjenog između slastičarnice i trgovine rubljem - natpis Tržnica Dolac. Čim uđete, zapahne vas ugodan miris sireva –u carstvu ste mliječnih proizvoda. Sve je bijelo, zidovi, mramorne klupe, odjeća prodavačica... U središnjem dijelu, na klupama, prodaju seljanke iz okolice grada, a uz zidove su proizvodi farmi i obrtnika. Prodaju sireve, mlijeko i mliječne napitke i namaze, domaći kukuruzni kruh, kolače, tjestenine, začine, čajeve, jaja, gljive... Specijalitet Zagreba je mekani kravlji sir pomiješan s vrhnjem. Bio je i ostao moja najdraža večera, a kad se u tu mješavinu doda malo soli, vlasca i mljevene paprike postaje ukusan sirni namaz. Sir i vrhnje osnova su druga dva omiljena jela u Zagrebu: zagrebačkih štrukli, savitaka od tankih slojeva tijesta punjenih sirom i vrhnjem. Mogu biti kuhani, pečeni ili zapečeni s vrhnjem. Drugo jelo je burek, sličan po sastavu, ali samo pečen i masniji, s debljim slojevima tijesta. Došao nam je s istoka, iz Turske. Možete ih i probati; štrukle u slikovitom restorančiću La Štruk u pokrajnoj Skalinskoj ulici, a burek na terasi polukata tržnice.
		
		
		

Waypoint	Marija Jurić Zagorka
 	(1873. – 1957.), hrvatska književnica i prva žena novinarka. Godine 1883. dolazi u Zagreb na školovanje koje je prekinula te je napustila Zagreb i 1892. je bila prisiljena udati se. Nakon 3 godine napušta supruga i vraća se u Zagreb te zahvaljujući biskupu J. J. Strossmayeru počinje raditi kao novinarka u redakciji Obzora. U Obzoru radi od 1896. do 1917. Pisala je o mađarskoj politici, bila je vanjska dopisnica iz Budimpešte, pisala je

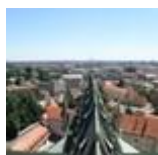
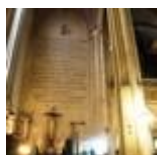
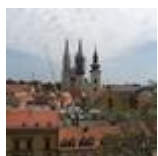

biografije, feljtone, novele, putopisne crtice i sl. U jednom kratkom vremenu kada su glavni urednik Obzora te njegov zamjenik završili u zatvoru ona je bila i izvršna urednica Obzora. Nakon Obzora pokrenula je i uređivala nekoliko časopisa (Zabavnik, Ženski list, Hrvatica). Od 1910. godine posvetila se gotovo samo pisanju povijesnih romana u nastavcima. Osim povijesnih romana Zagorka je napisala i prvi hrvatski kriminalistički roman „Kneginja iz Petrinjske ulice“. Umrula je u svome stanu na Dolcu 8, u studenom 1957., pokopana je na Mirogoju, a njezin stan je pretvoren u memorijalnu zbirku i otvoren je za posjete uz prethodnu najavu. A kako je Zagorka nekada izgledala možete vidjeti i u Tkalčićevoj ulici u kojoj se nalazi njezina skulptura koju je napravio kipar Stjepana Gračan, a postavljena je 1991. Više na sljedećim poveznicama:

- <https://www.infozagreb.hr/istrazi-zagreb/atrakcije/javni-spomenici/marija-juric-zagorka-54a11ce4efd0c>
- <http://zagorka.net/biografija/>
- <http://dangerouswomenproject.org/2016/11/02/marija-juric-zagorka/>
- http://info.hazu.hr/hr/o-akademiji/osnutak_akademije/strossmayer/
- <https://web.archive.org/web/20060105195023/>
- http://germslav.byu.edu/perspectives/2005/Woods_K.pdf
- <http://zagorka.net/stan-marije-juric-zagorke/>

Religious site

Katedrala

Zagreb svoju biskupiju dobiva 1094., a uspostavio ju je hrvatsko-ugarski kralj Ladislav, a nakon toga počelo se s izgradnjom katedrale. Izgradnja je dovršena 1217., no 1242. je za vrijeme provala Tatara znatno oštećena te se počelo s izgradnjom nove. Nova je u 16. stoljeću dobila i obrambene zidine (zbog straha od turskih osvajanja), ali i ona je 1880. stradala u velikom potresu. Planove za obnovu katedrale napravio je Herman Bollé, a obnova je trajala do 1902. Od inventara stare katedrale nije ostalo puno toga, osim nekoliko klupa, freske na južnom zidu, propovjedaonice te dva oltara. Osim toga katedrala se može pohvaliti predivnim vitrajima te velikim natpisom na glagoljici na zapadnom zidu. Na žalost u potresu 2020. katedrala je ponovno oštećena i trenutačno se obnavlja. Više na sljedećim poveznicama:

- <http://www.zg-nadbiskupija.hr/katedrala/povijest>
- http://www.mgz.hr/hr/postav/obnova_katedrale/

Bus stop

Autobus za Mirogoj

- <https://www.zet.hr/bus-lines/daytime-lines-593/593>

Waypoint	Institut Ruđer Bošković
	https://www.irb.hr/

Photo	Mirogoj
     	Središnje gradsko groblje sagrađeno je 1876. na mjestu na kojemu se nekada nalazio posjed Ljudevita Gaja. Danas je teško zamisliti da je Gaj tu nekoć imao vinograde, engleski vrt s ribnjacima te ljetnikovac. Gaj je na svom posjedu živio do 1872, a nakon njegove smrti posjed je kupio grad i odlučio ovdje preseliti sva manja groblja koja su do tada postojala u Zagrebu i napraviti jedno gradsko groblje na kojemu će se moći ukapati pripadnici svih vjeroispovijedi. Mirogoj je poseban zbog svojih arkada koje je, kao i crkvu Krista Kralja projektirao Herman Bollé. U arkadama su pokopani mnogi značajni Zagrepčani, političari, književnici te umjetnici. Možda je neobična preporuka da se posjeti groblje, ali šecući Mirogojem možete vidjeti i brojna umjetnička djela jer su gotovo svi veliki hrvatski umjetnici izrađivali spomenike na Mirogoju. U drugoj polovici 20. stoljeća, tada na samom rubu Mirogoja izgrađen je i krematorij te gaj urni. Više možete pronaći na sljedećim poveznicama: https://www.gradskagroblja.hr/mirogoj-430/430 https://www.youtube.com/watch?v=CEIAQy_bhFo https://www.lovezagreb.hr/topics/heartbeat-of-zagreb/one-of-the-greatest-herman-bolle https://www.gradskagroblja.hr/gaj-urni-krematorij/432

Photo	Ilirci odnosno Ilirski pokret
 	Hrvatski narodni preporod je politički pokret koji je trajao od 1835. do 1848., odnosno u razdoblju kada dolazi do stvaranja nacija diljem Europe. Ideja narodnog preporoda je bila da se pod imenom ilirskog pokreta ujedine Hrvati u jednu naciju. Ilirci su izdavali i svoje novine, otvarali čitaonice. Vođa pokreta bio je Ljudevit Gaj, a članovi pokreta bili su pripadnici plemstva te intelektualci, a zahvaljujući njima dobili smo i prve predstave na hrvatskom jeziku te se hrvatski jezik po prvi put čuo u Saboru. Najveći broj Iliraca pokopan je u arkadama na Mirogoju. Više možete pročitati: http://www.mgz.hr/hr/postav/hrvatski_narodni_preporod/

Photo	Stjepan Radić
-------	---------------

	(1871. – 1928.), Hrvatski političar te osnivač Hrvatske pučke seljačke stranke (HPSS). Zalagao se za rješenje agrarnog, socijalnog te nacionalnog pitanja Hrvata unutar Monarhije, kao i za uvođenje općeg prava glasa. Umro je u kolovozu 1928. od posljedica ranjavanja u atentatu u lipnju 1928. u Narodnoj skupštini u Beogradu. Više možete pogledati na sljedećoj poveznici: • https://magazin.hrt.hr/530916/8-kolovoza-1928-umro-stjepan-radic-2
---	---

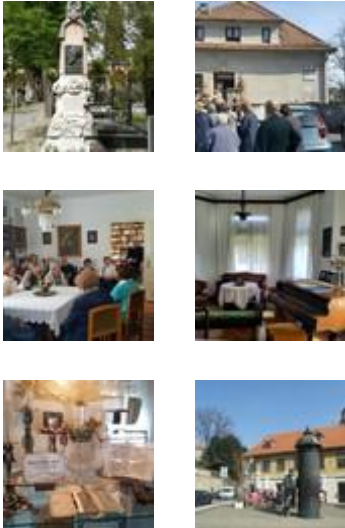
Photo	August Šenoa
	(1838. – 1881.), Najpoznatiji pisac Zagreba. Radio je kao bilježnik, urednik časopisa te je pisao brojne pripovijesti i knjige o povijesti Zagreba. Najpoznatija njegova knjiga je „Zlatarevo zlato“, a bavi se prošlošću grada i daje njegov opis u 16. stoljeću. Nakon potresa 1880. kao bilježnik Šenoa je obilazio sve kuće koje su stradale u potresu, te je pri tome dobio upalu pluća i umro. Kuća Šenoa u Mallinovoj ulici 27 nije muzej, već dom u kojem se živi. Nema opisa izložaka, jer Jasmina Reis, nasljednica i čuvarica baštine obitelji Šenoa, zajedno s dvoje studenata Filozofskog fakulteta, želi sama pokazati kuću posjetiteljima. Postav u vitrinama često mijenja ovisno o događanjima u kući: književnim večerima, proslavama, obljetnica, koncertima. Kuću je 1928. godine sagradio Milan, najstariji sin Augusta Šenoe. Odabrao je tu lokaciju zato što je s ocem volio dolaziti na taj brijeg, u klet očeva prijatelja Josipa Eugena Tomića, upravitelja gradskim vinogradima koji su se prostirali od Gupčeve Zvijezde do Jurjevske. Sam veliki pisac August Šenoa bio je sa svojom obitelji, nažalost, cijeli život podstanar. Rodio se u Vlaškoj 45, selio više puta, a umro u Mesničkoj ulici, u dobi od samo 43 godine. Majka Jasmine Reis je bila supruga piščeva unuka Zdenka od kojega je čula toliko obiteljskih priča da sada ima obilje zanimljivih priča za posjetitelje. Revno proučava sve što je ostalo od brojne obitelji Šenoa. Kuća nije velika, oko 200 četvornih metara u dvije etaže, no prepuna je ljubavi i sklada obitelji koja je uspjela kroz sve društvene promjene i ratove sačuvati ostavštinu velikog pisca: namještaj, umjetnička djela, knjige, pisma i osobne predmete koji najbolje oslikavaju život obitelji. Najzaslužnija za to je Augustova supruga Slava koja ga je nadživjela preko 60 godina. U kući se održavaju razna događanja vezana uz djela obitelji Šenoa, a organiziraju se i turistički obilasci Zagreba na kojima se uz kuću Šenoa upoznaju i mjesta u Zagrebu vezana uz književna djela kako Augusta Šenoe, tako i njegovih sinova Branka-slikara, pisca Milana i unuka Zdenka, leksikografa. Nažalost, i ova je kuća stradala u potresu u ožujku ove godine i čeka obnovu. Više na • https://kuca.senoa.eu • http://www.mgz.hr/hr/postav/august_senoa/

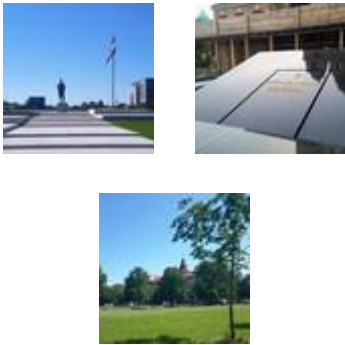
Photo	Franjo Tuđman
	(1922. – 1999.), Hrvatski političar i povjesničar. Osnovao je Hrvatsku demokratsku zajednicu (1989.) s ciljem da se Hrvatska osamostali. Stranka je na prvim višestranačkim izborima 1990. pobijedila, a 1992. godine je Tuđman pobijedio na predsjedničkim izborima. Više na sljedećoj poveznici: • https://www.predsjetnik.hr/bivsi-predsjetnici/franjo-tudman/

Photo	Franjo Krežma
	Franjo Krežma (Krezma, Kresma; Franz, Francesco, François), violinist i skladatelj, rodio se u Osijeku, 4. IX. 1862. Bio je posebna, gotovo mitska ličnost u svijetu glazbe u svjetskim okvirima. Iako je tragično umro od komplikacija upale uha već u 19-oj godini, ostao je upamćen kao virtuoz na violini kojeg su uspoređivali s Paganinijem i po svojim skladbama u koje je uklapao hrvatske folklorne motive. Malo ih je sačuvanih: jedna simfonija, 3 uvertire, nekoliko orkestralnih koračnica i plesova, gudački kvarteti, skladbe za violinu. Nažalost, dio skladbi i njegova dragocjena violina bili su uništeni u požaru u roditeljskoj kući. U Zagreb je doselio s obitelji 1866. godine u dobi od 4 godine, a već sa 6 je počeo učiti svirati violinu kod g. Eisenhutha, a s 8 je počeo nastupati. Godine 1875., kad mu je bilo samo 13 godina, završio je Bečki konzervatorij (violinu, kontrapunkt i kompoziciju i harmoniju) s takvim uspjehom da je nagrađen medaljom i solističkim nastupom uz orkestar. Karijera mu je bila blistava: preko 200 nastupa širom svijeta u tako kratkom životu. Svirao je u Hrvatskoj, Italiji, Austriji, Francuskoj, Češkoj, Mađarskoj. Mecena mu je bio J. J. Strossmayer, a promicatelji Ivan Zajc i Franz Liszt. Od 1879. bio je koncertni majstor u velikom orkestru u Berlinu (poslije Berlinska filharmonija) i na čelu tog orkestra ostao je do kraja života. Sahranjen je na groblju Mirogoju, a njegovu ostavštinu dijele Hrvatski glazbeni zavod i Muzej grada Zagreba. Ime mu je sačuvano u memorialu, susretu gudača, imenu jedne osječke osnovne škole, Društvu prijatelja glazbe, komornog orkestra, a Stjepan Tomaš je 2004., po arhivskoj građi, kritikama Augusta Šenoe i A.G.Matoša, napisao roman "Guslač od marcipana" i posvetio ga ovom "hrvatskom Paganiniju". Više možete pogledati na sljedećoj poveznici: • https://krezma.eu/franjo-krezma/

Bus stop	Autobus za Kaptol
----------	-------------------

- <https://www.zet.hr/bus-lines/daytime-lines-593/593>

Waypoint	Kaptol
     	Na Kaptolu izađite iz autobusa i preko tržnice Dolac se popnite stepenicama na Opatovinu. Više o povijesti Kaptola: • https://licegrada.hr/povijest-kaptola-jednog-od-dva-naselja-od-kojih-je-nastao-grad-zagreb/

Photo	Opatovina
     	Ova je ulica gradska mikrolokacija u kojoj vlada poseban duh koji se očituje u tišini i brojnim sadržajima. Šarm i ljepota mogu se vidjeti u tržnici cvijeća, malim štandovima ručnih radova, suvenirnicama, kafićima i restoranima. Na kraju ulice nalazi se prekrasna franjevačka crkva i samostan, te obližnji parka za odmor iz kojega može vidjeti sva ljepota Gornjega grada. Više možete pročitati na sljedećoj poveznici: • http://www.mgz.hr/hr/postav/obcina/

Photo	Biskup Duh
-------	------------

Bio je češkoga podrijetla, a u Zagreb ga je doveo ugarski kralj Ladislav. Biskup Duh zaslužan je za utemeljenje zagrebačke biskupije, a iz njegovog vremena sačuvani su najstariji crkveni predmeti u Zagrebu koji se danas čuvaju u riznici katedrale. Više možete pronaći na sljedećim poveznicama:

- <http://www.zg-nadbiskupija.hr/default.aspx?id=6912>
- <http://www.zg-nadbiskupija.hr/nadbiskupija/o-nadbiskupiji/osnutak-biskupije>
- http://www.mgz.hr/hr/postav/gradnja_katedrale/

Photo

Stube biskupa Duha

Povezuju Tkalčićevu ulicu s Opatovinom. Dobile su naziv prema biskupu Duhi koji je bio češkoga podrijetla, a u Zagreb je došao na poziv ugarskog kralja Ladislava. Biskup Duh zaslužan je za utemeljenje zagrebačke biskupije, a iz njegovog vremena sačuvani su najstariji crkveni predmeti u Zagrebu koji se danas čuvaju u riznici katedrale.

Photo

Kamenita vrata

Iz Tkalčićeve ulice popnite se s desne strane u Kožarsku i onda stepenicama dođite do Radićeve tj. do Kamenitih vrata koja su jedan su od simbola grada Zagreba. Sagrađena su u 13. stoljeću, a od 1760. godine do danas nepromijenjenoga su oblika. Unutar prolaza nalazi se kapelica sa slikom Majke Božje od Kamenitih vrata, zaštitnice grada Zagreba. Slika je neoštećena preživjela požar 1731. godine (31.svibanj). Brojni prolaznici molitvom zahvale i životnih potreba zastaju u tišini. Na zidovima možete vidjeti brojne zahvalne i zagovorne ploče. O Kamenitim vratima više na sljedećim poveznicama:

- <https://www.youtube.com/watch?v=UxMpSHcUPlQ>
- <https://www.youtube.com/watch?v=-rNwO-A-IZI>
- <https://digitalna.nsk.hr/pb/?object=info&id=15070>

Monument

Ljekarna "K Crnom Orlu", Kamenita ul. 9

		Najstarija gradska ljekarna pokrenuta je 1355.godine, a prvi ljekarnik bio je Talijan, izvjesni Jacobus apothecarius. U Statutu grada Zagreba je zapisan i prvi službeni naziv: Apotheca civitatis ad aquillam nigram (Ljekarna k crnom orlu). Unutar ljekarne nalazi se mali muzej povijesti ljekarništva grada Zagreba, ali i Hrvatske. Više o ljekarni: • https://www.glijz.hr/o-nama/povijest-ljekarnistva-u-zagrebu • http://www.mgz.hr/hr/izlozbe/ja-jacobus-apothecarius---od-stacuna-do-industrije.471.html
		
		

Religious site	Crkva svetog Marka
	Crkva Svetog Marka građena je od strane Venecijanskih trgovaca i spominje se već 1334.god. Ona je jedna od najstarijih građevina Grada (Griča) i danas je simbol Zagreba ponajviše zbog svog šarenog krova. Na njemu su dva značajna grba, jedan je od trojedne kraljevine Hrvatska-Dalmacija-Slavonija, a drugi Zagreba. Međutim, crkva je dobila taj krov i današnji oblik u neogotičkom stilu tek u 19. stoljeću nakon razornog potresa 1880. i temeljite obnove. Obnova je obavljena od strane Hermana Bolléa prema nacrtima arhitekta Fridricha Schmidta. Prije toga je čak bilo planova da se crkva posve sruši i oslobodi prostor trga za potrebe sajma. Kroz vijekove crkva je puno puta stradavala od potresa i požara ali je uvijek obnavljana i proširivana. U crkvi su na oltaru Sv. Križa polagali prisegu hrvatski Banovi i gradski suci. Gradec je bio grad slobodnih građana i obrtnika koji su bili udruženi u cehove, a u crkvi su imali svoje zastave i oltare kraj kojih su bile redovito služene mise. I na kraju, predaja kaže da je na Trgu ispred crkve pogubljen Matija Gubec, vođa Seljačke Bune 1537. Seljaci Zagorja-Kranjske-Štajerske pobunili su se protiv tiranije plemstva ali su nažalost bili pobijedjeni i masakrirani. Egzekucija je bila krvava, M.Gubec je okrunjen užarenom krunom i raščetvoren.
	
	
	

Monument	Trg svetog Marka, Radio Zagreb
	 Trg je nastao oko same crkve svetog Marka u 13. stoljeću, kada i sama crkva. Sve do polovice 19. stoljeća na samom trgu održavali su se brojni sajmovi, a najpoznatiji među njima bio je Markov sajam koji je trajao 2 tjedna, a održavao se oko dana sv. Marka (25.4.). Osim crkve ovdje se nalaze još i zgrada hrvatske Vlade i Sabor, a na uglu s Ćirilometodskom

	je nekada bila zgrada Stankovićeve kazališta, danas Gornjogradska vijećnica. Na broju 9 nalazi se kuća u kojoj je nekoć stanovao ban Ignjat Gyulay, danas je u vlasništvu Muzeja grada Zagreba. U dvorištu kuće nalazi se manja zgrada u kojoj je nekada bio studio Radio Zagreba iz kojega se 15.5.1926. emitirala prva radio emisija iz Zagreba. Više o trgu i radio Zagrebu na: • https://www.infozagreb.hr/istrazi-zagreb/atrakcije/trgovi/markov-trg • http://www.skupstina.zagreb.hr/skupstina-virtualna-setnja/index.htm • https://www.youtube.com/watch?v=G_9eo4C29zI
---	---

Waypoint	Vatroslav Lisinski
	Ulica je dobila ime po Vatroslavu Lisinskom tvorcu prve hrvatske opere Ljubav i zloba. Operu možete poslušati na sljedećoj poveznici: • https://www.youtube.com/watch?v=KO6ARFwR6Zc (1846)

Museum	Kazalište Amadéo, Demetrova 1
	Godine 1796. izgrađena je palača grofa Pejačevića u kojoj je već sljedeće godine dvorana na prvom katu preuređena za potrebe kazališnih predstava. U njoj je 1799. izvedena prva opera u Zagrebu. Sve predstave su izvodile njemačke i talijanske putujuće družine uz pratnju domaćeg kazališnog orkestra. Dvorana je služila i kao koncertni prostor osobito za ispite i koncerte koji su imali i pedagošku funkciju. Grof Antun Amadé Varkony kupio je 1807. palaču koja od tada nosi njegovo ime tj. Amadéovo kazalište. Upravo ono je sljedećih 27 godina, do izgradnje kazališta na Markovom trgu 1834. bilo jedino javno kazalište u Zagrebu. U zgradi nekadašnjeg kazališta danas je smješten Hrvatski prirodoslovni muzej koji je na žalost u potresu 2020. teško oštećen. Više o sceni Amadéo i muzeju na sljedećim poveznicama: • http://www.hpm.hr/ • https://www.scenaamadeo.hr/hr/o-sceni/tehnika/prostor

Museum	Atelijer Meštrović, Mletačka 8
--------	--------------------------------

		Posebnost ovog muzeja je stalna izložba radova najvećega hrvatskoga kipara Ivana Meštrovića, koji je dao izniman doprinos hrvatskoj, ali i svjetskoj umjetnosti. Ovaj je objekt u umjetničkom smislu vrlo reprezentativan, a Ivan Meštrović ga je kupio i adaptirao, kao svoju obiteljsku kuću, uz savjete i ideje ondašnjih vrsnih arhitekata i umjetnika Hrvatske. I jedna zanimljivost na samom kraju, prva susjeda Ivana Meštrovića bila je njegova bivša supruga. Više možete saznati na sljedećim poveznicama:
		• https://mestrovic.hr/muzej/atelijer-mestrovic/ • https://mestrovic.hr/biografija/
		

Museum	Palača Jelačić, Zbirka glazbenih automata Ivana Gerersdorfera, Demetrova 7
  	U jednoj od najljepših palača Gornjeg grada (palača Jelačić) smještena je dragocjena zbirka od 27 glazbenih automata iz 19. i s početka 20. stoljeća. Dio zbirke je izložen i moguće je vidjeti i čuti zvuke glazbenih kutija i gramofona u Muzeju grada Zagreba. Više o zbirci i zgradi na sljedećim poveznicama: • http://www.mgz.hr/hr/zbirke/donacija-gradu-zagrebu-zbirka-mehani%4%8dkih-glazbenih-automata-ivana-gerersdorfera,7.html • http://www1.zagreb.hr/galerijakd.nsf/c31dd4a135787898c1256f9600325af4/ba1094832b137376c1257f3e00490b1d?OpenDocument

Museum	Miroslav Krleža
   	(1893. – 1981.) Krleža se pisanjem počeo baviti 1914., a nakon Prvog svjetskog rata se i trajno nastanio u Zagrebu u kojemu je i rođen. Bio je urednik nekoliko književnih časopisa, a nakon Drugog svjetskog rata bio je i na čelu Jugoslavenskog leksikografskog zavoda, na čelu kojega je bio do 1950. godine. Krleža je do danas ostao poznat po svojim dramskim tekstovima te ga se smatra jednim od najznačajnijih hrvatskih pisaca 20. stoljeća. Više o memorijalnoj zbirci na sljedećoj poveznici: • http://www.mgz.hr/hr/zbirke/donacija-gradu-zagrebu-memorijalni-prostor-miroslava-i-bele-krleza,2.html

